

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ

НАКАЗ

21.02.2005 N 21

Про затвердження Порядку проведення
державної
експертизи ядерної та радіаційної безпеки

Відповідно до Законів України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР), "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" (1370-14) та з метою встановлення порядку проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Порядок проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, що додається.

2. Юридичному управлінню (Новак Н.Ю.) забезпечити подання цього наказу в п'ятиденний термін на державну реєстрацію у Міністерство юстиції України.

3. Державному науково-технічному центру з ядерної та радіаційної безпеки (Васильченко В.М.) у місячний термін після державної реєстрації забезпечити тиражування Порядку проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Голови Бикова В.О.

Голова
В.В.Грищенко

Державного комітету
регулювання України

21

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ

ядерного

21.02.2005 N

ПОРЯДОК
проведення державної експертизи ядерної
та радіаційної безпеки

Цей Порядок розроблено відповідно до Законів України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР), "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" (1370-14), а також постанов Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2000 року N 1782 (1782-2000-п) "Про затвердження Порядку ліцензування окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії" (із змінами) (далі - Порядок ліцензування окремих видів діяльності) та від 11 квітня 2002 року N 483 (483-2002-п) "Про порядок затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва та проведення їх комплексної державної експертизи" (із змінами) (далі - Порядок затвердження інвестиційних програм) .

Порядок установлює мету, завдання, порядок та процедури

проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки.

Дія Порядку поширюється на відносини, що виникають у зв'язку з проведенням державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки між її суб'єктами.

Вимоги Порядку обов'язкові для виконання суб'єктами експертизи: Державним комітетом ядерного регулювання України (далі - Держатомрегулювання України), місцевими органами виконавчої влади, відповідальною експертною організацією та експертами, які залучаються до виконання експертизи, а також замовниками проектів.

1. Загальні положення

1.1. У цьому Порядку використовуються такі терміни та визначення.

Державна експертиза ядерної та радіаційної безпеки - комплекс організаційної, науково-технічної та експертно-аналітичної діяльності, яка проводиться спеціально вповноваженим органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки - Держатомрегулюванням України з метою незалежної оцінки рівня технічної безпеки у сфері використання ядерної енергії, з урахуванням усіх факторів, що спричиняють ядерну та радіаційну небезпеку для здоров'я людини та довкілля, включаючи забезпечення фізичного захисту. Ця експертиза проводиться зокрема при здійсненні:

дозвільної діяльності;
комплексної державної експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва.

Відповідальна експертна організація - державне підприємство "Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки", що перебуває у сфері управління Держатомрегулювання України та призначене для здійснення науково-технічної та експертно-аналітичної підтримки регульовальної діяльності.

Експерт - юридична або фізична особа, що залучається до виконання державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки Держатомрегулюванням України, має необхідні ресурси, кваліфікацію та досвід науково-технічної діяльності у відповідній спеціалізації з оцінки факторів, які впливають на безпеку у сфері використання ядерної енергії, відповідальна за якість та результати експертизи.

Замовник проекту (далі - замовник) - суб'єкт діяльності у сфері використання ядерної енергії, який згідно з установленими вимогами подає для проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки або комплексної державної експертизи відповідну документацію.

Інші терміни використовуються у значеннях, установлених Законами України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР) і "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" (1370-14).

1.2. Об'єктом державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки є документація замовника, яка за складом, змістом та обсягом відповідає вимогам чинних законодавчих та нормативно-правових актів з ядерної та радіаційної безпеки, а проекти будівництва - також державним будівельним нормам і правилам.

1.3. Обов'язковій державній експертизі ядерної та радіаційної безпеки підлягають:

техніко-економічні обґрунтування і проекти будівництва, реконструкції, зняття з експлуатації; матеріали, які містять обґрунтування, аналіз та оцінки рівня безпеки визначених чинним законодавством етапів життєвого циклу ядерних установок та сховищ для захоронення радіоактивних відходів, а також об'єктів для поводження з радіоактивними відходами;

документація, що стосується змін вимог, лімітів та критеріїв безпеки, виконання певних видів робіт, операцій, процедур на етапах життєвого циклу ядерних установок та сховищ для захоронення радіоактивних відходів, а також забезпечення фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

Документація на об'єкти з переробки уранових руд та інші джерела іонізуючого випромінювання підлягає обов'язковій державній експертизі радіаційної безпеки у випадках, визначених Порядком

ліцензування окремих видів діяльності (1782-2000-п).

1.4. Основними завданнями державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки є:

оцінка відповідності проекту фундаментальним принципам і критеріям ядерної та радіаційної безпеки;

оцінка відповідності запропонованих рішень вимогам Законів України, нормативно-правових актів і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки;

визначення повноти, достатності та обґрунтованості організаційних і технічних заходів, спрямованих на забезпечення неперевищення основних дозових меж опромінення персоналу, населення та радіаційного впливу на довкілля;

підготовка об'єктивного та обґрунтованого висновку державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки.

1.5. До виконання експертизи ядерної та радіаційної безпеки, в залежності від процедур її проведення, викладених у розділах 2, 3 та 4 цього Порядку, Держатомрегулюванням України можуть залучатися відповідальна експертна організація та експерти.

Відбір експертів проводиться з урахуванням таких критеріїв:

спроможність експерта забезпечити комплексне, ефективне й якісне проведення аналізу та підготовку об'єктивних, вичерпних і конкретних оцінок;

наявність в експерта, який здійснює експертизу фізичного захисту, відповідного допуску до інформації з обмеженим доступом;

непричетність експерта до розроблення проекту, що подається замовником.

Держатомрегулювання України складає та щорічно переглядає перелік експертів, що можуть залучатися до виконання державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки.

1.6. Відповідальна експертна організація та експерт зобов'язані:

забезпечувати якісне, комплексне та ефективне виконання експертизи і надавати об'єктивні неупереджені експертні оцінки;

дотримуватись порядку, строків та договірних умов проведення експертизи;

не розголошувати без згоди замовника інформацію, що міститься в документації, а також у не затвердженому та не оприлюдненому в установленому порядку висновку експертизи.

Відповідальна експертна організація додатково виконує обов'язки, установлені в пункті 2.5 цього Порядку.

Відповідальна експертна організація та експерт наділені правами:

запитувати в замовника додаткові матеріали, що доповнюють та/або пояснюють положення документації, яка надана на експертизу;

вільно викладати свою думку з питань, що стосуються оцінки безпеки.

Держатомрегулювання України і замовник наділені правами та обов'язками, визначеними чинним законодавством у сфері використання ядерної енергії.

2. Проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки ядерних установок, об'єктів з переробки уранових руд та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами при здійсненні дозвільної діяльності

2.1. Державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки ядерних установок, об'єктів з переробки уранових руд та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами проводить Держатомрегулювання України силами структурних підрозділів та/або відповідальної експертної організації.

2.2. Для проведення експертизи замовник надає Держатомрегулюванню України документацію, що має відповідати вимогам законодавчих та нормативно-правових актів.

За умови значного обсягу документів, наявності низки проміжних етапів їх розгляду та доручення виконання державної експертизи відповідальній експертній організації Держатомрегулювання України може встановити надання документації або її частини - безпосередньо відповідальній експертній організації. Про прийняте рішення Держатомрегулювання України письмово повідомляє останню та замовника.

2.3. Рішення щодо проведення експертизи приймається Держатомрегулюванням України після попереднього розгляду документації. У разі її невідповідності встановленим чинним

законодавством та нормативно-правовими актами вимогам щодо переліку, форми та змісту і неможливості виконання всебічної оцінки документація повертається замовнику з письмовим обґрунтуванням відмови.

За умови відповідності документації нормативним вимогам Держатомрегулювання України протягом 10 днів після її реєстрації починає виконувати державну експертизу згідно з установленими процедурами.

2.4. У разі прийняття рішення щодо виконання експертизи відповідальною експертною організацією Держатомрегулювання України передає їй документацію замовника із супровідним листом, де визначає:

предмет експертизи;

вимоги щодо завдань експертизи та критеріїв оцінки;

умови проведення експертизи (тривалість її виконання з часу оформлення договору, джерело фінансування тощо).

Копія цього листа надається замовнику.

2.5. На підставі листа Держатомрегулювання України відповідальна експертна організація у встановленому порядку:

визначає обсяг, трудомісткість і вартість робіт; укладає договір про проведення експертизи з замовником;

у разі необхідності залучає на договірних засадах експертів;

після завершення експертизи готує звіт та проект висновку державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки.

2.6. Залучення експертів відповідальною експертною організацією здійснюється згідно з переліком критеріїв, зазначеним у пункті 1.5 цього Порядку. У разі необхідності залучення експерта, що не внесений до переліку, пропозицію щодо його кандидатури відповідальна експертна організація погоджує з Держатомрегулюванням України.

2.7. Виконання державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки починається відповідальною експертною організацією після оформлення згідно з чинним законодавством договору з замовником. Термін проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки встановлюється Держатомрегулюванням України, але не повинен перевищувати трьох місяців. У випадках, передбачених чинним законодавством, термін може бути подовжений за погодженням з Держатомрегулюванням України, але не більше ніж до шести місяців.

2.8. Після завершення робіт відповідальна експертна організація складає звіт про проведення експертизи та проект висновку державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, які надає Держатомрегулюванню України.

У разі залучення до експертизи інших експертів відповідальна експертна організація узагальнює результати експертних оцінок.

2.9. Держатомрегулювання України протягом десяти робочих днів

після отримання звіту про проведення експертизи та проекту висновку державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки від відповідальної експертної організації приймає рішення про затвердження або доопрацювання проекту висновку.

Затверджений висновок Держатомрегулювання України надає замовнику та відповідальній експертній організації не пізніше п'яти робочих днів після його затвердження.

Висновок державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки дійсний впродовж терміну дії вихідних даних на проектування.

3. Проведення державної експертизи радіаційної безпеки проектів інших джерел іонізуючого випромінювання при здійсненні дозвільної діяльності

3.1. Державну експертизу радіаційної безпеки документації на інші джерела іонізуючого випромінювання організовує на підпорядкованій адміністративній території місцевий орган виконавчої влади, який отримує цю документацію від замовника та надає її територіальному підрозділу центрального органу виконавчої влади (далі - територіальний підрозділ), уповноваженому надавати дозвільні документи на провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання.

3.2 Територіальний підрозділ протягом п'яти робочих днів здійснює попередній розгляд документації замовника та в разі

відповідності її складу та змісту вимогам нормативно-правових актів залучає до проведення державної експертизи радіаційної безпеки експерта, про що письмово повідомляє замовника.

3.3. Виконання державної експертизи радіаційної безпеки починається з часу оформлення договору між її суб'єктами. Термін проведення експертизи не повинен перевищувати одного місяця. У разі виконання експертизи підвищеної складності, за погодженням з територіальним підрозділом термін може бути подовжений до трьох місяців.

3.4. Після завершення робіт експерт складає звіт та проект висновку державної експертизи радіаційної безпеки і разом з документацією замовника подає їх територіальному підрозділу, який приймає рішення щодо затвердження або доопрацювання проекту висновку.

3.5. Територіальний підрозділ у п'ятиденний термін після затвердження висновку надає його замовнику та місцевому органу виконавчої влади.

4. Проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки в складі комплексної державної експертизи

4.1. Проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки в складі комплексної державної експертизи інвестиційних

програм і проектів будівництва здійснюється відповідно до Порядку затвердження інвестиційних програм (483-2002-п).

4.2. При проведенні державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки в складі комплексної державної експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва Держатомрегулювання України або місцеві органи виконавчої влади (у разі проведення експертизи документації на інші джерела іонізуючого випромінювання) отримують документацію замовника від Центральної служби Української інвестиційної експертизи (далі - Укрінвестекспертиза) Державного комітету з будівництва та архітектури, служби Укрінвестекспертизи Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських та галузевих (міжгалузевих) служб Укрінвестекспертизи.

4.3. Виконання технічної оцінки та підготовка проекту висновку державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки здійснюються згідно з порядком, визначеним пунктами 2.3-2.6, 2.8 та 3.2, 3.4, 3.5 цього Порядку.

5. Фінансове забезпечення експертизи

5.1. Фінансове забезпечення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, яка проводиться із залученням відповідальної експертної організації та експертів, здійснюється замовником згідно з договором.

5.2. Розрахунок вартості державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, яка здійснюється в рамках дозвільної діяльності у сфері використання ядерної енергії, проводиться на основі визначення трудовитрат відповідно до наказу Державної Адміністрації ядерного регулювання України від 17 лютого 2000 року N 15 "Про затвердження Міжгалузевих нормативів трудомісткості виконання державних експертиз ядерної та радіаційної безпеки".

5.3. Вартість проведення комплексної державної експертизи інвестиційних програм та проектів будівництва визначається відповідно до Порядку затвердження інвестиційних програм (483-2002-п). Показники, за якими розраховується вартість проведення комплексної державної експертизи (з відповідними рекомендаціями щодо її розподілу між виконавцями складових частин цієї експертизи), устанавлюються Державним комітетом України з будівництва та архітектури за погодженням з центральними органами виконавчої влади, відповідальними за проведення відповідних частин комплексної державної експертизи.

Начальник Юридичного управління
Н.Новак